

სანიტარული წესები სამეცნიერო კვლევით ლაბორატორიაში და ექსპერიმენტულ საწარმოო ბაზაში

I. ზოგადი ნაწილი

1. აღჭურვილობა უნდა განთავსდეს კედლიდან ისეთი დაშორებით, რომ შესაძლებელი იყოს მისი დასუფათვება, დეზინფექცია და შეკეთება. აღჭურვილობამ არ უნდა შეაფერხოს ბუნებრივი განათების შეღწევადობა და არ ჩახერგოს გასასვლელები. კონკრეტულ საწარმო სათავსებში არ დაიშვება იმ მანქანების, აპარატებისა და სხვათა განთავსება, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული მოცემული ლაბორატორიაში საქმიანობის პროცესთან.
2. ლაბორატორიის სათავსებში არ დაიშვება ფარდების დაკიდება, ხალიჩების დაფენა, ყვავილების გაშენება, კედლის გაზეთის, პლაკატებისა და სხვათა გაკვრა. ამისთვის გამოიყენება დერეფნები, მომუშავე პერსონალის დასასვენებელი ოთახები და კაბინეტები.
3. ლაბორატორიის სათავსებში მუშაობისთვის საჭირო საინფორმაციო სტენდები და ცხრილები უნდა დამზადდეს ისეთი მასალისგან, რომელიც მდგრადია სველ დასუფავებისა და დეზინფექციის მიმართ.
4. არასაწარმოო სათავსების დეკორატიული გაფორმება, მათ შორის გამწვანება, დაიშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ უზრუნველყოფილ იქნება მისი სათანადო მოვლა (დასუფავება მტვრისაგან, გარეცხვა და სხვა), საჭიროების შემთხვევაში, მაგრამ არანაკლებ კვირაში ერთხელ.
5. სამრეცხაო სათავსში უნდა იყოს გამოყოფილი მარკირებული ნიჟარები (აბაზანები) სხვადასხვა დანიშნულების ჭურჭლის გასარეცხად: კერძოდ, საინექციო წყლების, თვალის წვეთების, შინაგანი და გარეგანი სამკურნალწამლო ფორმების მოსამზადებელი ჭურჭლისთვის. ამ ნიჟარებში ხელების დაბანა აკრძალულია.
6. სამუშაოს დაწყებამდე აუცილებელია შენობის სველი წესით დასუფთავება (იატაკისა და აღჭურვილობის). დეზსაშუალებების გამოყენებით შენობის მხოლოდ მშრალი წესით დასუფთავება დაუშვებელია.
7. ლაბორატორიის სათავსების გენერალური დასუფთავება უნდა ჩატარდეს არანაკლებ კვირაში ერთხელ. უნდა გაირეცხოს კედლები, კარები, იატაკი, აღჭურვილობა. ჭერი მტვრისგან უნდა გაიწმინდოს სველი ჩვრით თვეში ერთხელ. ფანჯრის მინები, რაფები და მათ შორის სივრცეები უნდა გაირეცხოს საპნიანი ან სხვა სარეცხის საშუალებიანი ცხელი წყლით, არანაკლებ თვეში ერთხელ.

8. ლაბორატორიის სათავსებისა და სავაჭრო დარბაზების აღჭურვილობა ექვემდებარება ყოველდღიურ დასუფთავებას. სამკურნალწამლო საშუალებების კარადები შესანახ-სამარაგო სათავსებში უნდა დასუფთავდეს საჭიროების მიხედვით, მაგრამ არანაკლებ კვირაში ერთხელ.

9. დასუფთავებისთვის საჭირო ინვენტარი უნდა იყოს მარკირებული და გამოყენებული მკაცრად დანიშნულების მიხედვით. ისინი უნდა ინახებოდეს სპეციალურად მიჩენილ ადგილას (ოთახში, კარადაში), განცალკევებით. საწარმოო აღჭურვილობის დასასუფთავებელი ჩვრები დეზინფექციისა და გაშრობის შემდეგ უნდა ინახებოდეს მარკირებულ, მჭიდროდ თავდახურულ ჭურჭელში (ქილა, ქვაბი და სხვა). ასეპტიკური ბლოკის დასასუფთავებელი ინვენტარი უნდა ინახებოდეს ცალკე.

10. ზედაპირების დასუფთავებისა და დეზინფექციისთვის რეკომენდებულია პარალონის ღრუბლები და შემოკვეცილ კიდეებიანი არაბოქკოვანი ქსოვილით დამზადებული ხელსაწმენდები. იატაკის საწმენდი ჩვრები უნდა იყოს შემოკვეცილ კიდეებიანი უხეში ნაჭრები.

11. ნარჩენები და ნაგავი უნდა შეგროვდეს სპეციალურ კონტეინერებში მოძრავი სახურავით და უნდა გატანილ იქნეს არანაკლებ ცვლაში ერთხელ.

12. ხელის დასაბანი ნიჟარები, სანიტარიული კვანძები და ნაგვის კონტეინერები უნდა გაიწმინდოს, გაირეცხოს და ჩაუტარდეს დეზინფექცია ყოველდღე.

13. თანამშრომლები ინფექციური დაავადებებითა და კანის დაზიანებით, სამუშაოზე არ დაიშვებიან. გამოვლენილი ავადმყოფები იგზავნიებიან მკურნალობისა და სანაციისთვის. სამუშაოზე დაშვება ხდება მხოლოდ სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულებებიდან მოტანილი ცნობის საფუძველზე გამოჯანმრთელების შესახებ.

14. პერსონალი ვალდებულია დაიცვას პირადი ჰიგიენისა და საწარმოო სანიტარიის წესები, ატაროს შესასრულებელი ოპერაციების შესაბამისი სპეციალური ტანსაცმელი.

15. ლაბორატორიაში შესვლისას პერსონალი ვალდებულია გაიხადოს გარეთა ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი საგარდერობოში, დაიბანოს და დეზინფექცია ჩაუტაროს ხელებს, ჩაიცვას სანიტარიული ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი. საპირფარეოში შესვლისას გაიხადოს ხალათი.

16. აკრძალულია ლაბორატორიის ტერიტორიიდან სანიტარიული ტანსაცმლითა და ფეხსაცმლით გამოსვლა. მწვავე რესპირატორული დაავადებების გავრცელების პერიოდში თანამშრომლები უნდა ატარებდნენ სპეციალურ ნიღაბს.

17. თეთრის გარდა იყოს სხვა ფერის ან ჰქონდეს დამატებითი დეტალი, რაც საშუალებას მოგვცემს ადვილად შევამჩნიოთ წესრიგის დარღვევა და პერსონალის გადაადგილება ლაბორატორიის ზონაში, სათავსებს შორის ან ასეპტიკური ბლოკის გარეთ, სხვა საწარმოო ზონებში.

18. პერსონალი რეგულარულად უნდა ღებულობდეს შხაპს, ზედმიწევნით უნდა იცავდეს ხელების სისუფთავეს, უნდა ჰქონდეს მოკლედ მოჭრილი, ლაქით დაუფარავი ფრჩხილები.

19. პერსონალს ეკრძალება საკვების მიღება, თამბაქოს მოწევა, აგრეთვე საკვების, თამბაქოსა და პირადი სამკურნალწამლო საშუალებების შენახვა ლაბორატორიის ზონაში ხალათის ჯიბეებში არ უნდა ჰქონდეს პირადი მოხმარების საგნები, გარდა აუცილებელი გამონაკლისისა (ცხვირსახოცი, სათვალეები და სხვა).

20. ასეპტიკური ბლოკის (ასეთის არსებობისას) პერსონალი, სპეციალური ცოდნისა და სამუშაოს პრაქტიკული გამოცდილების გარდა უნდა ფლობდეს ჰიგიენისა და მიკრობიოლოგიის საფუძვლებს, რათა შეგნებულად შეასრულოს სანიტარიული წესები და ნორმები, მზად უნდა იყოს სამუშაოს დროს შესაძლებელი ისეთი უხერხულობებისადმი, როგორცაა ხელების სისტემატური დამუშავება, მკაცრად დაცული თანმიმდევრობით ტანსაცმლის გამოცვლა, ნიღბისა და რეზინის ხელთათმანების ტარება და სხვა.

21. თანამშრომლები ლაბორატორიის ზონაში/ტერიტორიაზე მუშაობის დროს ვალდებული არიან დაიცვან ტექნიკური უსაფრთხოებისა და საწარმოო სანიტარიის წესები.

22. სათავსები საკვების მისაღებად და დასასვენებლად (უნდა იყოს იზოლირებული სხვა სათავსებისგან).

II. კვლევითი საქმიანობისათვის საჭირო წყალი და საჭირო მოწყობილობები:

1. ხსნარების დასამზადებლად იყენებენ საინექციო წყალს, რომელიც უნდა უძლებდეს გაწმენდლ წყალზე გამოცდას და აგრეთვე უნდა იყოს აპიროგენული.

2. გაწმენდილი წყლის მიღება და შენახვა უნდა ხდებოდეს ამ მიზნისთვის სპეციალურად აღჭურვილ ოთახში.

3. საინექციო წყლის (ასეთის საჭიროების დროს) მიღება უნდა ხდებოდეს ასეპტიკური ბლოკის სადისტილაციო სათავსში, სადაც კატეგორიულად იკრძალება ყველანაირი სამუშაოს ჩატარება, რომელიც არ არის დაკავშირებული წყლის გადადენასთან.

4. გაწმენდილ წყალს იყენებენ ახალგამზადებულს ან ინახავენ დახურულ ჭურჭელში, რომელიც დამზადებულია ისეთი მასალისგან, რომელიც არ ცვლის წყლის თვისებებს და იცავს მას სხვაგვარი ნაწილაკებისგან, მიკრობიოლოგიური დაბინძურებისგან, არა უმეტეს 3 დღე-ღამისა.

5. აკვადისტილატორის საშუალებით წყლის მისაღებად ყოველდღიურად მუშაობის დაწყებამდე აუცილებელია 10-15 წთ-ის განმავლობაში აორთქლების წარმოება დახურული ვენტილით აკვადისტილატორსა და მაცივარში წყლის მიწოდებით 15-20 წუთის განმავლობაში. მიღებული პირველი წყლის ულუფა უნდა გადაიღვაროს. ამის შემდეგ უნდა მოხდეს წყლის შეგროვება.

6. მიღებულ გაწმენდილ ან საინექციო წყალს აგროვებენ გასტერილებულ ან ორთქლით დამუშავებულ სამრეწველო წარმოების შემგროვებლებში (გამონაკლის შემთხვევაში მინის ბალონებში), რომელთაც უნდა ჰქონდეს წარწერა – “გაწმენდილი წყალი”, “საინექციო წყალი”. თუ ერთდროულად მოხდა რამდენიმე შემგროვებლის გამოყენება, მათ ნომრავენ. საინექციო წყლის შესაგროვებელი და შესანახი ჭურჭლის ეტიკეტზე უნდა იყოს აღნიშნული, რომ მისი შემცველობა არ არის გასტერილებული. მინის შემგროვებლები მჭიდროდ უნდა დაიხუროს ორნახვრეტიანი საცობებით: ერთი ჩამდინარე წყლის მილისათვის, მეორე მინის მილისთვის, რომელშიც ათავსებენ სტერილური ბამბის ტამპონს (ყოველდღე უნდა გამოიცვლოს). შემგროვებლებს აკვადისტილატორთან აერთებენ მინის მილებით, სილიკონის რეზინით ან სხვა გაწმენდილი წყალისადმი ინდიფერენტული მასალის შლანგებით, რომელიც დაშვებულია გამოსაყენებლად მედიცინაში და უძლებს ორთქლით დამუშავებას.

7. სამუშაო ადგილებზე წყლის მიწოდებას ახორციელებენ მილგაყვანილობით ან ბალონებით. მილგაყვანილობა უნდა დამზადდეს მედიცინაში გამოსაყენებლად დაშვებული მასალებისგან, რომლებიც არ უცვლის წყალს თვისებებს. მილგაყვანილობის მნიშვნელოვანი სიგრძის შემთხვევაში, რეცხვის, დეზინფექციისა და მიკრობიოლოგიური ანალიზისთვის გაწმენდილი წყლის სინჯების მოხერხებულად ასაღებად ყოველ 5-7მ-ში უნდა იქნეს გათვალისწინებულ გამანაწილებლები გარეთა გამომყვანითა და ონკანებით.

8. მილგაყვანილობის გარეცხვასა და დეზინფექციას აწარმოებენ შეგროვების წინ, ექსპლოატაციის პროცესში, არანაკლებ 14 დღეში ერთხელ, აგრეთვე მიკრობიოლოგიური ანალიზების არადამაკმაყოფილებელი შედეგების შემთხვევაში.

9. პოლიმერული მასალებისგან და მინისაგან დამზადებულ მილგაყვანილობას შეიძლება სტერილიზაცია ჩაუტარდეს 6% წყალბადის ზეჟანგის ხსნარით 6 სთ-ის

განმავლობაში, შემდგომ გაწმენდილი წყლის ზედმიწევნით გამოვლებით. ამის შემდეგ ახორციელებენ 10. გასინჯვას აღმდგენელი ნივთიერებების არსებობაზე. მილსადენის დამუშავების შესახებ რეგისტრაციას ახდენენ სპეციალურ ჟურნალში.

11. პიროგენული ნივთიერებებისგან გასაწმენდ მინის მილებსა და ჭურჭელს ამუშავებენ კალიუმის პერმანგანატის შემჟავებული ხსნარით 25-30 წთ-ის განმავლობაში. ხსნარის მოსამზადებლად 10 წილ 1% კალიუმის პერმანგანატს უმატებენ 6 წილ 1,5% გოგირდმჟავას ხსნარს. მილებისა და ჭურჭლის დამუშავების შემდეგ მათ ზედმიწევნით გამორეცხავენ ახალდამზადებული საინექციო წყლით.

12. ხელმძღვანელობის მიერ ინიშნება პირი, რომელიც პასუხისმგებელია გაწმენდილი წყლის მიღებაზე.

III. სამეცნიერო კვლევისათვის საჭირო ნივთიერებები და დამხმარე მასალა:

1. სამეცნიერო კვლევისათვის საჭირო ნივთიერებები დაბინძურებისგან დასაცავად უნდა ინახებოდეს შტანგლასებში და მჭიდროდ დახურულ კარადებში. ყოველი შევსების წინ შტანგლასები უნდა ირეცხებოდეს და სტერილდებოდეს.

2. დიდი მოცულობის ბალონების გაუსნებოვნება დასაშვებია გარეცხვის შემდეგ ბასრი ორთქლით 30 წთ განმავლობაში. დამუშავების შემდეგ ჭურჭელი უნდა დაიხუროს სტერილური საცობით ან შემოეკრას სტერილური პერგამენტი და შეინახოს ასეთ პირობებში არა უმეტეს 24 სთ-ის განმავლობაში.

3. დასაცობი მასალები (საცობი, ხუფი და სხვა) უნდა დამუშავდეს და შეინახოს ისეთ პირობებში, რომელიც დაიცავს მათ დაბინძურებისაგან.

4. ტექნიკური აღჭურვილობის მოსახსნელი ნაწილები (რეზინისა და მინის მილები, ფილტრები, მემბრანული მიკროფილტრები, შუასადები და სხვა) უნდა დამუშავდეს, გასტერილდეს და შეინახოს იმ რეჟიმში, რომელიც აღწერილია დოკუმენტში შესაბამისი აღჭურვილობის გამოყენებისას.

5. კონცენტრირებული ხსნარები, ნახევარფაბრიკატები და სხვა პროდუქტები უნდა დამზადდეს ასეპტიკურ პირობებში და შეინახოს მათი ფიზიკურ-ქიმიური თვისებებისა და შენახვის დადგენილი ვადების შესაბამისად ისეთ პირობებში, რომელიც გამორიცხავს მათ დაბინძურებას.

6. სამეცნიერო კვლევისათვის საჭირო ჭურჭელი გამოყენების წინ უნდა გაირეცხოს, გაშრეს და გასტერილდეს. სტერილური ჭურჭლის შენახვის ვადაა არა უმეტეს 3 დღე-ღამე.

7. ყოველი ცვლის დაწყებისას და დამთავრებისას სასწორები, შპადელები, მაკრატლები და სხვა წვრილი ინვენტარი უნდა გაიწმინდოს წყალბადის ზეჟანგის 3%-იანი ხსნარით ან სპირტ-ეთერიანი ნარევით (1:1).

8. ნივთიერების ყოველი გაზომვისა და აწონვის შემდეგ შტანგლასის ყელი და საცობი, აგრეთვე ხელის სასწორი, უნდა გაიწმინდოს ერთჯერადი გამოყენების დოლბანდის ხელსახოცით.

9. ძაბრებს თხევადი სამკურნალწამლო საშუალებების ფილტრაციისას ან გაწურვისას, აგრეთვე როდინებს ფხვნილიანი ან რბილი მასის აწონვამდე და ტარაში მოთავსებამდე უნდა დაეხუროს პლასტმასის ან მეტალის ფირფიტები, რომლებიც წინასწარ დეზინფიცირდება. როდინიდან რბილი ფორმები და ფხვინლების ამოსაღებად გამოიყენება პლასტმასის ფირფიტები, *მუყაოს გამოყენება დაუშვებელია*. შემდეგ ნარჩენების მოცილება ხდება მუყაოს, ქალაღდის, ლინგინის დახმარებით, რის შემდეგაც როდინი უნდა გაირეცხოს და გასტერილდეს.

10. მუშაობისას გამოყენებული ქალაღდისა და გაცვილული კაფსულები, შპადელები, მოსაკრავი ძაფები და რეზინები და ა.შ. უნდა ინახებოდეს მაგიდის უჯრაში (უჯრები ყოველდღე უნდა გაირეცხოს). დამხმარე მასალები დაბინძურებისგან დასაცავად უნდა ინახებოდეს დახურულ კარადებში.

11. მიკრობიოლოგიურ კონტროლს დაქვემდებარებულ ობიექტებს მიეკუთვნება საწყისი, შუალედური და საბოლოო პროდუქტები, დამხმარე ნივთიერებები და მასალები, პერსონალის სანიტარიული ტანსაცმელი, ასევე ხელები, სათავისა და მოწყობილობების ზედაპირი და ჰაერი. საკონტროლო სააფთიაქო პროდუქციის ნუსხა და მათი მიკრობიოლოგიური სისუფთავის შეფასების ნორმატივები მოცემულია მე 5 ცხრილიში.

IV. პერსონალის ხელების დამუშავება

1. ხელების დამუშავება ხდება სპეციალურად განკუთვნილ ადგილებზე, იკრძალება ხელების დაბანა ჭურჭლის გასარეცხ ნიჟარაში.

2. მიკროფლორისა და ჭუჭყის მექანიკური მოცილებისთვის ხელებს იბანენ საპნით თბილ გამდინარე წყალში 1-2 წთ-ის განმავლობაში. საპნს უნდა ჰქონდეს ქაფის უხვად წარმოქმნის უნარი, შემდეგ ხელებზე საპნის მოსაშორებლად გადაივლებენ წყალს და დაიმუშავებენ სადეზინფექციო საშუალებით.

3. ხელების დეზინფექციისთვის გამოიყენება 70%-იანი ეთილის სპირტი და რომელიმე სპირტიანი პრეპარატი (AXD-2000, ოკტორიდერმი, ოკტონისეპტი), 0,5% ქლორჰექსიდიდინის ბიგლუკონატი (70%-იანი ეთილის სპირტში), იოდპირონის ხსნარი და

სხვა, 1%-იანი იოდოფორებით (იოდონატი, იოდვიდონი), 0,5%-იანი B ქლორამინის ხსნარი (თუ არ არის სხვა პრეპარატები) და სხვა საშუალებები, რომელიც ნებადართულია შრომის, ჯანმრთველობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ.

4. სპირტიანი პრეპარატებით დეზინფექციისას ხელეხს იწმენდნენ ამ ხსნარში დასველებული დოღბანდის ხელსახოცით, ამით დეზინფექციასთან ერთად ხდება კანის მოთრიმვლაც. ქლორჰექსიდინის ხსნარის ან იოდოფორის პრეპარატების გამოყენებისას 5-8 მლს დაისხამენ ხელისგულზე და შეიზელონ კანში, ქლორამინით დამუშავებისას ჩაუშვებენ ხსნარში და 2 წთ-ის განმავლობაში იბანენ, შემდეგ კი იშრობენ.

5. მუშაობის შემდეგ ხელეხს გადაიბანენ თბილი წყლით და დაიმუშავებენ დამარბილებელი საშუალებებით, მაგალითად, გლიცერინის, სპირტის, 10% ამიაკისა და წყლის თანაბარი რაოდენობის ნარევით, რომელსაც ხმარების წინ კარგად შეანჯღრევენ. შეიძლება სხვა დამარბილებელი საშუალებების, მზა კრემების გამოყენება, რომელიც უზრუნველყოფს ხელის კანის ელასტიკურობასა და გამძლეობას.

V. ბაქტერიციდული ნათურების (გამომსხივებლობის) ექსპლოატაციის წესები

ბაქტერიციდული გამომსხივებლები წარმოადგენენ დაბალი წნევის აირგანმმუხტველ ნათურებს, 254 ნმ. ტალღის სიგრძის მქონე ულტრაიისფერი გამომსხივებით, რომელიც შეესაბამება სხივური ენერჯის უდიდესი ბაქტერიციდული მოქმედების არეს.

გამომსხივებლები ორგვარია:

არაეკრანული ნათურებიანი – ზედაპირისა და ჰაერის სწრაფი დეზინფექციისთვის (ადამიანების დაუსწრებლად);

ეკრანული ნათურებით – ჰაერის ზედა ფენების დასხივებისთვის (ადამიანების თანდასწრებით), ამ დროს ქვედა ფენების გაუვნებლობა ხდება კონვექციით.

VI არაეკრანული ნათურების გამოყენება.

1. არაეკრანული ბაქტერიციდული ნათურები გამოიყენება ადამიანების დაუსწრებლად შესვენების პერიოდში, ღამით ან სპეციალურად განკუთვნილ დროს – მუშაობის დაწყებამდე 1-2 საათით ადრე.

2. ადამიანების თანდასწრებით ჰაერის დეზინფექცია შეიძლება ჩატარდეს იატაკიდან არანაკლებ 2 მეტრ სიმაღლეზე დამონტაჟებულ სპეციალურ არმატურაში მოთავსებული ბაქტერიციდული ნათურებით. არმატურამ უნდა მიმართოს ნათურის სხივები ზემოთ, ჰორიზონტალური ზედაპირის მიმართ 5°C-დან 80°C-მდე კუთხით.

3. სათავსში შესვლა ნებადართულია არაეკრანული ბაქტერიციდული ნათურების გამორთვის შემდეგ, მითითებულ სათავსში ხანგრძლივად ყოფნა კი გამორთვიდან მხოლოდ 15 წთ-ის შემდეგ.

4. არაეკრანული ნათურების ჩამრთველები უნდა გაიმართოს საწარმოო სათავსის შესასვლელში სასიგნალო წარწერით „ჩართულია ბაქტერიციდული ნათურები“. აკრძალულია არაეკრანული ნათურების მუშაობისას სათავსში ადამიანების ყოფნა.

5. არაეკრანული ნათურების დადგენილი სიმძლავრე არ უნდა აღემატებოდეს სათავსის 1 მ3 მოცულობაზე ქსელიდან მოხმარებული სიმძლავრის 2-2,5 ვტ-ს.

VII ეკრანული ნათურების გამოყენება.

1. ეკრანული ნათურების დადგენილი სიმძლავრე არ უნდა აღემატებოდეს სათავსის 1 მ³ მოცულობაზე ქსელიდან მოხმარებული სიმძლავრის 1 ვტ-ს.
2. ეკრანული ბატერიციდული ნათურები შეიძლება მუშაობდეს დღე-ღამეში 8 სთ-მდე. თუ არ არის საკმარისი ვენტილაცია, ნათურების 1,5-2 საათის განუწყვეტელი მუშაობის შემდეგ ჰაერში შეიგრძნობა ოზონის დამახასიათებელი სუნი, რეკომენდებულია ნათურების გამორთვა 30-60 წთ-ით.

შენიშვნა:

1. სათავსები სადაც აყენებენ ბაქტერიციდულ ნათურებს: სადისტილაციო, სამრეცხაო-სასტერილიზაციო, სხვადასხვა ფორმების სასტერილიზაციო.
2. ბატერიციდული გამომსხივებლების მუშაობის ოპტიმალურ კლიმატურ პარამეტრებად ითვლება – გარემოს ჰაერის ტემპერატურა 18-25°C და ფარდობითი ტენიანობა არა უმეტეს 65%.
3. ბატერიციდული ნათურების მუშაობის საშუალო ხანგრძლივობა შეადგენს 1500 საათს. სპეციალურ ჟურნალში აუცილებლად უნდა აღირიცხოს თითოეული გამომსხივებლის მუშაობის ხანგრძლივობა, დაფიქსირდეს ნათურის ჩართვისა და გამორთვის დრო. ვადაგასული ბაქტერიციდული ნათურების გამოყენება არ შეიძლება.

VIII შესაფუთი საშუალებებისა და დამხმარე მასალის დამუშავება

1. სუფთა ჭურჭელს აშრობენ და ინახავენ დახურულ კარადებში. სტერილიზაციის რეჟიმი: ცხელი ჰაერით – 180°C ტემპერატურაზე 60 წთ. ან გაჯერებული ორთქლით წნევის ქვეშ 120°C ტემპერატურაზე 45 წთ. ტემპერატურის 60-70°C ტემპერატურამდე დაწევის შემდეგ ჭურჭელს გამოიღებენ, დახუფავენ სტერილური საცობით და გამოიყენებენ ხსნარის ჩამოსხმისთვის.

2. გარეცხილი ჭურჭლის სისუფავის კონტროლი ტარდება ვიზუალურად (ამორჩევით), მასში არ უნდა იყოს გარეშე ჩანართები, ლაქები, ცხიმის წვეთები. გამოვლების შემდეგ ფლაკონის კედლებიდან წყალი თანაბრად უნდა ჩამოედინოს. ჭურჭლის ზედაპირზე ცხიმოვანი დაბინძურების აღმოჩენის კონტროლი ტარდება სუდან III-ის შემცველი რეაქტივით. ამისთვის გარეცხილი და გამშრალებული ჭურჭლის შიგნითა ზედაპირს ასველებენ 3-5 მლ. შეფერილი ხსნარით, ანაწილებენ მას გამოსაკვლევ ზედაპირზე 10 წმ-ის განმავლობაში. ამის შემდეგ სწრაფად ჩამორეცხავენ წყლის ჭავლით, ჭურჭლის შიგნითა ზედაპირზე არ უნდა დარჩეს ყვითელი ლაქა და ცხიმის წვეთები.

3. შეფერილი ხსნარის მომზადება: 60°C ტემპერატურამდე გამთბარ 70მლ 90%-იან ეთილის სპირტში ხსნიან 0,2 გ. სუდან III-ის ფხვნილსა და მეთილენის ლურჯს, შემდეგ უმატებენ 20-25%-იანი ამიაკის ხსნარის 10მლ-ს და დისტილირებული წყლის 20 მლ-ს და ანჯღრევენ. ხსნარი ვარგისია 6 თვის განმავლობაში.

4. სინთეტური სარეცხი და სარეცხ-სადეზინფექციო საშუალების მომორების სისრულეს საზღვრავენ PH სიდიდით პოტენციომეტრული მეთოდით. ჭურჭელში გამოვლებული გამოხდილი წყლის PH-ის მნიშვნელობა უნდა შეესაბამებოდეს საკონტროლოდ აღებული წყლის PH-ს.

5. სარეცხი საშუალების ნაშთის არსებობა საორიენტაციოდ შეიძლება განისაზღვროს ფენოლფტალეინის ვარდისფერი შეფერილობის მიხედვით.

IX უსაფრთხოების წესები სარეცხი და სადეზინფექციო საშუალებებით მუშაობისას და პირველადი დახმარების აღმოჩენა:

1. სარეცხი-სადეზინფექციო და სადეზინფექციო ხსნარების დამზადებით დაკავებული პერსონალის ტანსაცმელი უნდა შედგებოდეს ხალათის, თავსაფრისა და რეზინის ხელთათმანებისგან. პრეპარატის დოზირების მომენტში აუცილებელია გამოიყენონ დამცავი სათვალეები და რესპირატორი (ან ოთხფენიანი დოლბანდის სახვევი). პერჰიდროლის კანზე მოხვედრისას იგი დაუყოვნებლივ უნდა ჩამოიბანონ წყლით. ქლორშემცველი ფხვნილის კანზე მოხვედრისას კანის ეს ნაწილი უნდა ჩამოიბანონ საპნითა და წყლით და უნდა დაიმუშაონ 2%-იანი ნატრიუმის ჰიპოსულფიტის ან ნატრიუმის ჰიდროკარბონატის ხსნარით.

2. თვალეებში საკვლევი ხსნარის მოხვედრისას იგი დაუყოვნებლივ უნდა გამოირეცხოს სუფთა წყლის ნაკადით, შემდეგ კი რამდენიმე წუთის განმავლობაში 2%-იანი ნატრიუმის ჰიდროკარბონატის ხსნარით. თვალის ლორწოვანის ანთების ნიშნების შემთხვევაში აუცილებელია უნდა ჩაიწვეთონ ნატრიუმის სულფაცილის ხსნარი, ტკივილისას კი – 2% ნოვოკაინის ხსნარი. მუშაობის დამთავრების შემდეგ აუცილებელია სახისა და ხელების დაბანა საპნით.

3. ახალ პოლიეთილენის საცობებს რამდენჯერმე რეცხავენ 50-60°C ტემპერატურის წყალსადენის ცხელ წყალში. შენახვის პროცესის დროს დაბინძურების შემთხვევაში საცობებს წინსწარ რეცხავენ სარეცხი საშუალების გამოყენებით, შემდეგ ავლებენ გამოხდილ წყალში და ასტერილებენ 6%-იან წყალბადის ზეჟანგის ხსნარში ჩაშვებით 6 სთ-ის განმავლობაში, რის შემდეგაც გარეცხავენ გამოხდილი წყლით და აშრობენ საჭაერო სტერილიზატორში 50-60°C. გამშრალ საცობებს ინახება სტერილურ მილესილსაცობიან ქილებში, ბიქსებში 3 დღე-ღამის განმავლობაში ისეთ პირობებში, რომელიც გამორიცხავს მათი დაბინძურების შესაძლებლობას.

4. რეზინის ახალ საცობებს რეცხავენ ხელით ან სარეცხი მანქანით ცხელ წყალში (50-60°C) სარეცხი საშუალების 0,5%-იანი ხსნარით 3 წთ-ის განმავლობაში (საცობების წონისა და სარეცხი საშუალების ხსნარის შეფარდება 1:5), გარეცხავენ 5-ჯერ ცხელ მილსადენის წყალში, ამასთან, ყოველ ჯერზე წყალს ცვლიან ახლით და 1-ჯერ რეცხავენ გამოხდილ წყალში, გამოხარშავენ ნატრიუმის ჰიდროკარბონატის 1%-იან ხსნარში 30 წთ-ის განმავლობაში, გარეცხავენ 1-ჯერ გამდინარე წყლით და 2-ჯერ გამოხდილი წყლით. შემდეგ მოათავსებენ მინის ან ემალირებულ ჭურჭელში, ასხამენ გამოხდილ წყალს, დახურავენ და აყოვნებენ ორთქლის სტერილიზატორში 120°C-ზე 30 წთ-ის განმავლობაში. ამის შემდეგ წყალს გადაღვრიან და საცობებს ერთხელ კიდევ გაავლებენ გამოხდილ წყალში.

5. დამუშავების შემდეგ საცობებს ასტერილებენ ბიქსებში ორთქლის სტერილიზატორით 120°C 45 წთ-ის განმავლობაში. გასტერილებულ საცობებს ინახავენ დახურულ ბიქსებში არა უმეტეს 3 დღე-ღამე. ბიქსის გახსნის შემდეგ საცობები უნდა გამოიყენონ 24 სთ-ის განმავლობაში. მარაგის დამზადების დროს რეზინის საცობებს დამუშავების შემდეგ სტერილიზაციის გარეშე აშრობენ საჰაერო სტერილიზატორში არა უმეტეს 50°C-ზე 2 სთ-ის განმავლობაში და ინახავენ არა უმეტეს 1 წლით დახურულ ბიქსებში ან ქილებში გრილ ადგილას. ხმარების წინ რეზინის საცობებს ასტერილებენ ორთქლის სტერილიზატორში 120°C-ზე 45 წთ-ის განმავლობაში.
6. რაიმე ზედაპირის სპეციალური დასხივებისთვის შტატივიანი გამომსხივებელი დანადგარის გამოყენებისას ის მაქსიმალურად უნდა მიუყახლოთ ზედაპირის დასხივების ჩასატარებლად არანაკლებ 15 წთ-ის განმავლობაში.
7. პლასტმასის ახალ მოსახრახნ საცობებს რამდენჯერმე რეცხავენ ცხელი 50-60 °C ტემპერატურის მილსადენის წყლით, ხოლო დაბინძურებულს – სარეცხი საშუალების გამოყენებით, შემდეგ აშრობენ საჰაერო სტერილიზატორში 50-60°C ტემპერატურაზე, გამშრალ საცობებს ინახავენ დახურულ კოლოფებში, ყუთებში ისეთ პირობებში, რომელიც გამორიცხავს მათ დაბინძურებას.
8. დამხმარე მასალა სტერილიზაციისთვის თავსდება ბიქსებში (ქილებში) გამოყენებისთვის გამზადებული სახით (პერგამენტისა და ფილტრის ქაღალდი, დოლბანდი იჭრება საჭირო ზომის ნაჭრებად, ბამბისგან მზადდება ტამპონები და ა.შ.), ასტერილებენ ორთქლის სტერილიზატორში 120°C ტემპერატურაზე 45 წთ-ის განმავლობაში, ინახავენ დახურულ ბიქსებში ან ქილებში.

X მინის ჭურჭლის დამუშავება

1. მინის ჭურჭლის დამუშავება მოიცავს შემდეგ ტექნოლოგიურ ოპერაციებს:

- ა) დეზინფექცია;
- ბ) ჩალბობა და გარეცხვა (ან გარეცხვა-დეზინფექციით დამუშავება);
- გ) გავლება;
- დ) გაშრობა (ან სტერილიზაცია);
- ე) დამუშავების ხარისხის კონტროლი.

2. დეზინფექციისთვის გამოიყენება:

- ა) აქტივირებული ქლორამინის 1%-იან ხსნარში 30 წთ-ით ჭურჭლის ჩაშვება (ჩაყურსვა) ან 3%-იან წყალბადის ზეჟანგის ხსნარში 80 წთ-ით ჩაშვება (ჩაყურსვა).
- ბ) სადეზინფექციო ხსნარებს ამზადებენ მინის, პლასტმასის ან ემალის დაფარულ (დაუზიანებელი ემალის) ჭურჭელში იმ რაოდენობით, რომელიც საჭიროა დასამუშავებელი ჭურჭლის სრული (ჩაყურსვისთვის) ჩაშვებისთვის.
- გ) აქტივირებული ქლორამინის ხსნარს ამზადებენ ქლორამინის გახსნით წყალსადენის წყალში (100გ-10 ლ სამუშაო ხსნარში), შემდგომ მასში უმატებენ თანაბარი რაოდენობის აქტივატორს (ამონიუმის ქლორიდი, სულფატი, ან ნიტრატი).

დ) 10ლ 3%-იან წყალბადის ზეჟანგის დასამზადებლად იღებენ 1200მლ პერჰიდროლს და უმატებენ წყლის შესაბამის რაოდენობაში.

ე) დამზადებული სადეზინფექციო ხსნარები უნდა შეინახოს არა უმეტეს 24 სთ. დაუშვებელია ერთი და იმავე ხსნარის განმეორებით გამოყენება. ჭურჭელს ჩაუშვებენ სადეზინფექციო ხსნართან ავზში და დატოვებენ გარკვეული დროით (30-80წთ).

ვ) დეზინფექციის შემდეგ ჭურჭელს გარეცხავენ გამდინარე წყალსადენის წყლით სადეზინფექციო საშუალების სუნის გაქრობამდე და შემდეგ რეცხავენ სარეცხი საშუალებიანი ხსნარით.

3. ჭურჭლის გარეცხვა.

ა) სააფთიაქო ჭურჭელს (ახალს ან დეზინფექციის შემდეგ ნახმარს) ჩააღობენ შესაბამისი კონცენტრაციის სარეცხი საშუალების ხსნარში. სარეცხ საშუალებას ხსნიან 50-60°C ტემპერატურამდე გამთბარ წყალში, ჭურჭელს ალბობენ ხსნარში 25-30 წთ-ის განმავლობაში მთლიანი ჩადირვით. ძალიან ჭუჭყიან ჭურჭელს აყოვნებენ უფრო ხანგრძლივი დროით, ამავე ხსნარში რეცხავენ ჭურჭელს ჯაგრისის საშუალებით. ჭურჭლის გარეცხვას მდგომარეობით აწარმოებენ ცხელ წყალში.

ბ) სინთეტური სარეცხი საშუალების გამოყენებისას რეცხვა და გავლება შეიძლება სარეცხი მანქანის დახმარებით.

4. ჭურჭლის გარეცხვა-დეზინფიცირებით დამუშავება.

ა) ყველაზე რაციონალურია შემოსული ჭურჭლის დამუშავება ჩატარდეს სარეცხი-სადეზინფექციო საშუალებით. ამ მიზნით ძლიერ ჭუჭყიანი ჭურჭლისთვის მიზანშეწონილია ჭურჭლის დაყოვნება 120 წთ-ით 0,2%-იან CaO -ის ან ქლორცინის 1%-იან ხსნარში. დანარჩენი ჭურჭლისთვის გამოიყენება ქლორცინის 0,5%-იან ხსნარი, 0,1%-იან CaO -ის ხსნარი ან 3%-იან წყალბადის ზეჟანგის ხსნარი 0,5%-იან სარეცხ საშუალებასთან ერთად.

ბ) სამუშაო ხსნარის მოსამზადებლად გამოიყენება დახურული მინის, პლასტმასის ან ემალით დაფარული (დაუზიანებელი ემალის) ჭურჭელი. 10ლ სამუშაო ხსნარისთვის საჭიროა 50,0-მლ ქლორცინი ან 10,0-მლ CaO -ის ან 1,2 ლ. პერჰიდროლი 50,0-მგ სარეცხ საშუალებასთან ერთად.

გ) ჭურჭელს მთლიანად ჩადირავენ 40-50°C თბილ წყალში, აყოვნებენ მასში 15 წთ-ს, შემდეგ გარეცხავენ ამავე ხსნარში ჯაგრისით, ამის მერე ირეცხება ცხელი გამდინარე წყალსადენის წყლით სადეზინფექციო საშუალების სუნის სრულ გაქრობამდე, მაგრამ არანაკლებ 5-7-ჯერ. ჭურჭლის საბოლოო ჩამორეცხვა ხდება გამობდილი წყლით.

4. ჭურჭლის გავლება.

ა) მინის ჭურჭლის გავლება ხდება წყალსადენისა და გამობდილი წყლით. სააფთიაქო ჭურჭელს ავლებენ წყალსადენის წყალში 7-ჯერ, შემდეგ გამობდილ წყალში 1-ჯერ.

ბ) მდოგვით დამუშავებისას ჭურჭელს წყალსადენის წყალში ავლებენ 5-ჯერ. სტერილური ხსნარების დასამზადებლად განკუთვნილ მინის ჭურჭელს ავლებენ წყალსადენის წყალში 5-ჯერ, ხოლო გამობდილ წყალში 3-ჯერ. ბოლო გავლება სასურველია ჩატარდეს საინექციო წყლით, რომელიც გაფილტრულია 5 მკმ ფილტრში.

5. ჭურჭლის გაშრობა და სტერილიზაცია

ა) სუფთა ჭურჭელს აშრობენ და ინახავენ დახურულ კარადებში. საინექციო ხსნარებისა და თვალის წვეთებისთვის განკუთვნილ ფლაკონებს ასტერილებენ. სტერილიზაციის რეჟიმი: ცხელი ჰაერით – 180°C ტემპერატურაზე 60 წთ. ან გაჯერებული ორთქლით წნევის ქვეშ 120°C ტემპერატურაზე 45 წთ. ტემპერატურის 60-70 °C ტემპერატურამდე დაწევის შემდეგ ჭურჭელს გამოიღებენ, დახუფავენ სტერილური საცობით და გამოიყენებენ ხსნარის ჩამოსხმისთვის.

6. დამუშავების ხარისხის კონტროლი:

ა) გარეცხილი ჭურჭლის სისუფავის კონტროლი ტარდება ვიზუალურად (ამორჩევით), მასში არ უნდა იყოს გარეშე ჩანართები, ლაქები, ცხიმის წვეთები. გამოვლების შემდეგ ფლაკონის კედლებიდან წყალი თანაბრად უნდა ჩამოედინოს. ჭურჭლის ზედაპირზე ცხიმოვანი დაბინძურების აღმოჩენის კონტროლი ტარდება სუდან III-ის შემცველი რეაქტივით. ამისთვის გარეცხილი და გამშრალებული ჭურჭლის შიგნითა ზედაპირს ასველებენ 3-5 მლ. შეფერილი ხსნარით, ანაწილებენ მას გამოსაკვლევ ზედაპირზე 10 წმ-ის განმავლობაში. ამის შემდეგ სწრაფად ჩამორეცხავენ წყლის ჭავლით, ჭურჭლის შიგნითა ზედაპირზე არ უნდა დარჩეს ყვითელი ლაქა და ცხიმის წვეთები.

ბ) შეფერილი ხსნარის მომზადება: 60°C ტემპერატურამდე გამთბარ 70მლ 90%-იან ეთილის სპირტში ხსნიან 0,2 გ. სუდან III-ის ფხვნილსა და მეთილენის ლურჯს, შემდეგ უმატებენ 20-25%-იანი ამიაკის ხსნარს 10მლ-ს და დისტილირებული წყლის 20 მლ-ს და ანჯღრევენ. ხსნარი ვარგისია 6 თვის განმავლობაში.

გ) სინთეზური სარეცხი და სარეცხ-სადეზინფექციო საშუალების მოშორების სისრულეს საზღვრავენ PH სიდიდით პოტენციომეტრული მეთოდით. ჭურჭელში გამოვლებული გამოხდილი წყლის PH-ის მნიშვნელობა უნდა შეესაბამებოდეს საკონტროლოდ აღებული წყლის PH-ს.

დ) სარეცხი საშუალების ნაშთის არსებობა საორიენტაციოდ შეიძლება განისაზღვროს ფენოლფტალეინის ვარდისფერი შეფერილობის მიხედვით.

7. ჭურჭლის გაშრობა და სტერილიზაცია

ბაქტერიციდული გამომსხივებლების გარეთა ნაკეთობა შეიძლება დამუშავდეს სველი სანიტარიული წესით.

8. დამუშავების ხარისხის კონტროლი:

ა) კვლევის დროს გამოყენებული მინის ჭურჭელი არანაკლებ 10 დღეში ერთხელ უნდა დაიცალოს კონცენტრატებისგან და გაირეცხოს ცხელი წყლისა (500c-600c) და მდოგვის ფხვნილის ნარევით ან წყალბადის ზეჟანგის 3%-იანი ხსნარში 0,5% სარეცხ საშუალებასთან ერთად, შემდგომ გამოირეცხოს გაწმენდილი წყლით და ნარეცხი წყლები აუცილებლად გაკონტროლდეს სარეცხი საშუალების ნარჩენ რაოდენობაზე. გამაფრქვევლების, ბიურეტის ონკანები მუშაობის დაწყების წინ უნდა გაიწმინდოს

მარილოვანი ხსნარების ნალექებისაგან, ექსტრაქტებისა და ნაყენებისაგან და გასუფთავდეს სპირტ-ეთერის (1:1) ნარევით.

ბ). ალუმინის ჩაჩებს დათვალეირებისა და წუნდების შემდეგ 15 წთ-ით აყოვნებენ 70-80°C-მდე გამთბარი სარეცხი საშუალების 1-2%-იან ხსნარში, ჩაჩების მასის სარეცხი ხსნარის მოცულობასთან შეფარდებაა 1:5. ხსნარს გადაღვრიან და ჩაჩებს რეცხავენ გამდინარე მილსადენის წყლით, შემდეგ გამოხდილი წყლით. გაწმენდილ ჩაჩებს ათავსებენ ბიქსებში და აშრობენ საჰაერო სტერილიზატორში 50-60°C ტემპერატურაზე, ინახავენ დახურულ ჭურჭელში (ბიქსებში, ქილებში, კოლოფებში) ისეთ პირობებში, რომელიც გამორიცხავს მათ დაბინძურებას.

გ) დღე-ღამის განმავლობაში, გახსნის შემდეგ მასალა გამოიყენება 24 სთ-ის განმავლობაში.

